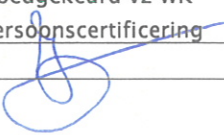

Certificeringschema: Veiligheidscommunicatie

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.2	16-10-2012	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		1/10

Inhoud

Versiebeheer		2
1	De taak	3
2	Het certificaat	4
2.1	Algemeen	4
2.2	De scope	4
2.3	Toelatingsvoorwaarden voor het initieel certificeringstraject	4
2.4	Geldigheid van het certificaat	5
3	Vakbekwaamheidseisen	6
4	Beoordeling van de vakbekwaamheid en norm voor slagen	9
4.1	Beschrijving van de initiële toetsing	9
4.2	Verstreking van het certificaat	10

Versiebeheer

Nummer	Datum	Aard van de wijziging	Gewijzigd door	Goedgekeurd door
1.1	04-03-2011	- Aanpassen aan sjabloon - Opnemen opmerkingen WkPsc 10-02-2011	Aboe Marasabessy	
1.2	16-10-2012	Diverse aanpassingen i.v.m. afstemmen op schema vrv en daarmee TSI	Aboe Marasabessy	

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.2	16-10-2012	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		2/10

1 De taak

In het railverkeerssysteem vindt communicatie plaats tussen veiligheidsfunctionarissen "buiten" en de treindienstleider en/of de bedieningsdeskundige van het Schakel en meldcentrum (Bd SMC). Voorbeelden zijn onder meer: het aanvragen van een rijweg bij de treindienstleider (trdl), het overdragen van het spoor na werkzaamheden aan de treindienstleider door de leider werkplekbeveiliging, het vragen om BVL-secties in of uit te schakelen bij de Bd SMC en de communicatie van de machinist met de trdl. Als deze communicatie betekenis heeft voor de arbeidsveiligheid van de medewerkers en/of de spoorwegveiligheid (veiligheid van het treinverkeer en rangeerbewegingen) dan noemen we dat veiligheidscommunicatie. De verzonden en ontvangen berichten noemen we in dat geval veiligheidsberichten.

Het kunnen voeren van veiligheidscommunicatie is voor de persoonlijke en spoorwegveiligheid van zeer groot belang. Personeel dat betrokken is bij de veiligheidscommunicatie moet daarom beschikken over het certificaat "veiligheidscommunicatie". Het certificaat is verplicht voor de treindienstleider en de Bd SMC en de functionarissen die veiligheidsberichten en operationele communicatie met risico's voor de veiligheid moeten voeren met deze functionarissen.

De verplichting voor de veiligheidstaken in het werkveld van railAlert is vastgesteld door het bestuur van railAlert. In de certificeringschema's voor functies waarvoor de verplichting geldt wordt verwezen naar dit certificeringschema.

De vakbekwaamheidseisen zijn onder andere gebaseerd op de "Technische specificaties inzake interoperabiliteit van het subsysteem exploitatie en beheer treinverkeer van het conventionele trans-Europese spoorwegsysteem" (2011/314/EU), L144/1 d.d.12 mei 2011, aanhangsel C van de bijlage, hierna genoemd de TSI en de Operationele Voorwaarden betreffende de onderlinge communicatie van veiligheidsberichten tussen bestuurders en treindienstleider zoals vastgesteld door ProRail.

De inhoud van de veiligheidscommunicatie varieert per taak/functie. De vragen en opdrachten bij de toetsing van de vakbekwaamheidseisen zijn gebaseerd op de werksituatie van de functie die de kandidaat uitvoert. Dit is gedaan om de toets herkenbaar te maken voor de medewerkers.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.2	16-10-2012	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		3/10

2 Het certificaat

2.1 Algemeen

Het certificaat geeft aan dat de medewerker -op het moment van de toetsing- heeft aangetoond dat hij voldoet aan de vakbekwaamheidseisen zoals beschreven in hoofdstuk 3 van dit certificeringschema.

De werkgever moet, voordat hij de medewerker inzet in de betreffende taak, vaststellen of de kandidaat voldoet aan alle overige eisen voor de inzetbaarheid.

In dit document wordt Stichting railAlert verder aangeduid met railAlert.

2.2 De scope

- Het certificaat richt zich op het toepassen van de regels voor het proces van de veiligheidscommunicatie van het (buiten)personeel met de treindienstleider en de Bd SMC.
- De inhoudelijke aspecten van veiligheidsberichten, zoals de te hanteren procedures bij calamiteiten en dergelijke, maken geen onderdeel uit van de vakbekwaamheidseisen. Veiligheidsprotocollen maken onderdeel uit van de vakbekwaamheidseisen van de toets voor functievaardigheden (zie de certificatieschema's van de betreffende veiligheidsfuncties). Dat geldt ook voor specifieke terminologie die gebonden is aan een het werkveld, zoals bijvoorbeeld de terminologie die van toepassing is bij de communicatie met de Bd SMC.
- Bij een aantal taken is het ook van belang dat de medewerkers veiligheidsinstructies kunnen geven aan mensen waarmee men in de veiligheidsketen samenwerkt. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de lwb en de ploegleiders. Vakbekwaamheidseis 3.5 (instructies geven) wordt getoetst in de toets in de praktijkbeoordeling van de functie waarvoor die vakbekwaamheidseis van toepassing is.

2.3 Toelatingsvoorwaarden voor het initieel certificeringstraject

Voor toelating tot het (initieel) certificeringstraject gelden de volgende voorwaarden:

- de kandidaat moet minimaal beschikken over het niveau B1 zoals gedefinieerd door de CEF en de ongeveer gelijke taaleis in de Europese Richtlijn 2007/59/EG bijlage VI en de TSI Operations (niveau 3);
- de kandidaat communiceert duidelijk; zonder dialect of accent dat de verstaanbaarheid negatief beïnvloedt en
- de kennis van specifieke terminologie en kennis van de te volgen procedure is aanwezig. Als dat niet het geval is zal de kandidaat zeker niet slagen voor de simulatietoets.

De werkgever is verantwoordelijk voor het beoordelen van deze toelatingsvoorwaarden.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.2	16-10-2012	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		4/10

2.4 Geldigheid van het certificaat

Het certificaat is alleen geldig als de bezitter:

- werkzaam is in één van de functies waarvoor het certificaat verplicht is gesteld.

Het certificaat blijft geldig onder de voorwaarden die zijn opgenomen in het reglement voor de beoordeling van de vakbekwaamheid van railAlert.

Het certificaat vervalt als de werkgever constateert dat de certificaathouder niet meer voldoet aan de eisen die gelden voor zijn taak. De werkgever meldt dit schriftelijk bij railAlert via BTC.

Het certificaat vervalt als de certificaathouder een jaar niet meer werkzaam is in de functie of taak waarvoor het certificaat is verstrekt.

Als het certificaat om een van deze redenen is vervallen en het bedrijf wenst dat het certificaat opnieuw zijn geldigheid verkrijgt zorgt het bedrijf voor een aanvullende instructie en een aantoonbare praktijkbeoordeling door een gecertificeerde praktijkbeoordelaar.

De werkgever meldt dit schriftelijk bij railAlert via BTC moet toevoeging van de ingevulde praktijkbeoordeling.

De werkgever maakt hiervan melding in het personeelsdossier. Met deze aantekening is het certificaat opnieuw geldig.

Het certificaat is geldig voor alle functies waarvoor het certificaat wordt vereist bij ProRail, de werkplekbeveiligingsbedrijven en personeelstellers. Het certificaat is tevens geldig voor dergelijke functies bij de spoorvervoersondernemingen.

Bij functiewisseling behoeft de kandidaat niet opnieuw op te gaan voor het initieel certificeringstraject voor de nieuwe taak. Wel moet de werkgever een aantoonbare aanvullende instructie geven voor zover dat van belang is voor de afwijkende aspecten van de omgeving waarin de medewerker gaat werken.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.2	16-10-2012	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		5 / 10

3 Vakbekwaamheidseisen

Om voor een certificaat in aanmerking te komen moet worden vastgesteld dat de medewerker voldoet aan onderstaande beoordelingscriteria.

De wijze van toetsen is met een lettercode aangegeven. De betekenis van de codes is:

PT een praktijktoets (simulatie)

PB een praktijkbeoordeling:

In hoofdstuk 4 is de methode van toetsing uitvoeriger beschreven.

3.1.	De medewerker kan de veiligheidscommunicatie voeren conform de door de infrabeheerder vastgestelde procedures en de TSI Exploitatie en Beheer en met de in gebruik zijnde communicatieapparatuur.	Wijze van toetsen
Criteria	Hanteert;	PT
3.1.1.	- de standaard terminologie voor veiligheidscommunicatie (dienstuitdrukkingen) - de standaard berichtenstructuur; - regels voor de start van een gesprek en identificatie; - regels voor schriftelijk aanwijzingen en gesproken berichten; - spoorwegtermen voor zover relevant voor de normale veiligheidscommunicatie en de communicatie over bijzondere voorvallen.	
3.1.2	Hanteert het NATO alfabet bij het spellen van woorden en aangeven van letters bij een aanduiding.	PT
3.1.3	De veiligheidscommunicatie is effectief (verstaanbaar, nauwkeurig, begrijpelijk) in normale maar ook in stressvolle/drukke situaties en situaties waarbij communicatie anderszins onder druk staat (slecht weer, sterk omgevingsgeluid, incidenten, verstoringen en calamiteiten).	PT
3.1.4	De medewerker: - luistert of er een gesprek gaande is voordat hij gaat spreken (behalve bij een noodbericht); - laat de ander uitspreken; - vermijdt ontkenningen; - spreekt bondig en zakelijk; - stelt controlevragen.	PT

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.2	16-10-2012	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		6/10

3.2	De medewerker kan teksten van veiligheidsberichten die hij ontvangt begrijpen en kan, mede op basis van zijn kennis van de veiligheidsprocedures, deze vertalen in te nemen acties.	Wijze van toetsen
Criteria	Toont aan de instructies en de daarin gehanteerde dienstuitdrukkingen begrepen te hebben.	PT
3.2.1		
3.2.2	Kan aangeven wat de contactpersoon van hem als actie verwacht en kan correct reageren op gestelde vragen.	PT
3.2.3	Reageert correct en adequaat op de door de trdl gestelde vragen.	PT

- Het wederzijds inhoudelijk voorlezen en herhalen van specifieke locatie- en veiligheidsgegevens in de WBI/WECO voor geplande buitendienststellingen door LWB en treindienstleider, kan achterwege worden gelaten.
Hierbij geldt dat LWB en treindienstleider door het oplezen en herhalen van WBI-nummer, versie en datum onderling dienen te checken of ze over exact dezelfde WBI/WECO beschikken.

3.3	De medewerker kan opdrachten en gespreksgegevens ten behoeve van zijn werk zonder fouten vastleggen (op papier of digitaal) met de bij de bedrijven in gebruik zijnde apparatuur (handheld terminals e.d.) en/of de door de vervoerder of de infrabeheerder verplicht gestelde modellen (berichten en formulierenboek).	Wijze van toetsen
Criteria	Toont aan dat hij de afspraken en opdrachten goed kan vastleggen.	PB
3.3.1		

3.4.	De medewerker is zich bewust van het belang van zorgvuldige veiligheidscommunicatie en kent de risico's van onzorgvuldige communicatie. Hij vertaalt dat in het consequent toepassen van de regels.	Wijze van toetsen
Criteria	Kan de gevolgen van onzorgvuldige communicatie weergeven/beschrijven.	PB
3.4.1.		
3.4.2	Past consequent de regels voor de veiligheidscommunicatie zorgvuldig en correct toe.	PB
3.4.3	Houdt zich aan de regels voor de veiligheidscommunicatie ook als dat niet gebeurt door zijn gesprekspartners en collega's.	PB

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.2	16-10-2012	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		7/10

3.4.4	Houdt zich aan de regels ook al leidt dat tot negatieve en afkeurende opmerkingen van collega's.	PB
3.4.5	Spreekt zijn gesprekspartner (treindienstleider of bedieningsdeskundige SMC) effectief aan als die niet de juiste regels voor veiligheidscommunicatie hanteert. Effectief wil zeggen dat de aangesprokene zijn gedrag aanpast.	PB/PT

3.5.	De medewerker kan op heldere en begrijpelijk wijze aanwijzingen en instructies geven aan personeel waarmee hij in de veiligheidsketen samen werkt.	Wijze van toetsen
Criteria	De instructies zijn: • kort en zakelijk; • logisch qua opbouw.	PB
3.5.1.		
3.5.2	Het personeel dat de instructies heeft gekregen begrijpt de instructies.	PB

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.2	16-10-2012	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		8/10

4 Beoordeling van de vakbekwaamheid en norm voor slagen

4.1 Beschrijving van de initiële toetsing

Zoals aangegeven in de toelatingsvoorwaarden onder punt 2.3. is het beschikken over kennis van specifieke terminologie en kennis van de te volgen procedure een toelatingsvoorwaarde en zal een kandidaat die deze kennis niet heeft, niet slagen voor de simulatietoets.

De beoordeling van de vakbekwaamheid bestaat uit:

- een simulatietoets en
- een praktijkbeoordeling.

4.1.1. Wijze van beoordelen

De simulatietoets

Er worden twee tot drie casussen gespeeld. De casussen worden afgenomen door beoordelaars van railAlert. De simulatietoets is gericht op de vakbekwaamheidseisen 3.1, 3.2 en criterium 3. 4.5. De casussen worden op band opgenomen. De beoordelaar kan, als hij dat nodig vindt, die bandopnamen in een later stadium gebruiken voor zijn definitieve oordeel. De simulatietoets kan eventueel plaatsvinden na de beoordeling van de vakbekwaamheid voor de technische aspecten van de taken.

De simulatietoets vindt plaats in Amersfoort bij BTC. De simulatietoets kan desgewenst plaatsvinden op de werkplek of aansluitend aan de opleiding op de opleidingslocatie.

4.1.2 Praktijkbeoordeling door een gecertificeerde beoordelaar van de werkgever

De praktijkbeoordeling is een beoordeling van de vakbekwaamheid gebaseerd op het observeren en controleren van de kandidaat tijdens de leer-/werkperiode. De praktijkbeoordeling wordt door een door railAlert gecertificeerde praktijkbeoordelaar uitgevoerd aan de hand van een beoordelingslijst van railAlert. De beoordelingslijst is te downloaden van de website van railAlert. De kandidaat mag zijn taak, tijdens de leerwerkperiode voor een periode van maximaal 6 maanden, uitvoeren onder direct toezicht en begeleiding van een voor de veiligheidstaak gecertificeerde en ervaren collega. De kandidaat moet hiertoe aantoonbaar beschikken over een bewijs van slagen voor de toets(-en)

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.2	16-10-2012	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		9/10

4.1.3 Norm voor slagen voor de initiële toetsing

De kandidaat is geslaagd indien:

- bij de simulatietoets alle casussen als voldoende worden beoordeeld.
De kandidaat mag geen fouten maken waardoor er als direct gevolg gevaar kan ontstaan voor de spoorwegveiligheid of aanrijdgevaar.
Dat zijn fouten m.b.t:
 - het aangeven van de locatie van infra-objecten zoals wissels en sporen en
 - tijdsaanduidingen en de nummers van wissels, sporen en nummers van formulieren.Een fout op één van deze aspecten leidt tot een onvoldoende.

Als een kandidaat een beoordelingscriterium onvoldoende of verkeerd uitvoert kan de spelleider besluiten hetzelfde aspect opnieuw te laten toetsen. Maakt de kandidaat de fout in de tweede situatie niet opnieuw dan wordt het beoordelingscriterium als voldoende beoordeeld.

Als een kandidaat zelf een fout herstelt wordt het criterium als voldoende beoordeeld.

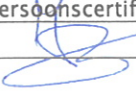
De kandidaat mag een tweetal fouten maken in het spellen met behulp van het NATO alfabet in situaties waarin dat niet leidt tot gevaarlijke situatie. Dat is bijvoorbeeld het geval bij het spellen van namen van personen.

- bij de praktijkbeoordeling alle te beoordelen aspecten minimaal als voldoende worden beoordeeld.

4.2 Verstrekking van het certificaat

Initieel certificaat

Het certificaat wordt verstrekt nadat alle toetsen met voldoende resultaat zijn afgelegd en een positieve praktijkbeoordeling van de gecertificeerde praktijkbeoordelaar door BTC is ontvangen.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
1.2	16-10-2012	Certificeringschema Veiligheidscommunicatie		10/10